Blogi

Kestävän kehityksen tavoitteet huomioidaan eurojärjestelmän vakuuskehikossa

Rahapolitiikka, Ilmasto | 19.08.2021 | Nea Karenius

KIRJOITTAJA

Nea Karenius
Rahoitusekonomisti

Euroopan keskuspankki (EKP) julkaisi heinäkuussa 2021 rahapolitiikan strategiansa uudelleenarvioinnin tulokset, jonka osana hyväksyttiin kunnianhimoinen ilmastoaiheinen toimintasuunnitelma.

Euroopan keskuspankki (EKP) julkaisi heinäkuussa 2021 rahapolitiikan strategiansa uudelleenarvioinnin tulokset. Osana uudistettua strategiaa hyväksyttiin kunnianhimoinen ilmastoaiheinen toimintasuunnitelma. Tämä ei ole kuitenkaan ensimmäinen ilmastonmuutoksen torjuntaa tukeva askel, jonka eurojärjestelmä ottaa rahapolitiikan toteutuksessaan.

Eurojärjestelmä hyväksyy jo luottojen vakuutena ja rahapolitiikan osto-ohjelmissa sekä nk. vihreitä joukkovelkakirjoja (*green bonds*), että joukkovelkakirjoja, joiden korko on sidottu liikkeeseenlaskijan kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumiseen (*sustainability-linked bonds, SLB*).

Pankit voivat saada luottoa eurojärjestelmältä vain vakuuksia vastaan

Koko eurojärjestelmällä on yhteinen vakuuskehikko ja samat vakuuskelpoisuusehdot [1]. Pankkien on tuotava vakuuksia kansalliseen keskuspankkiin, mikäli ne haluavat osallistua rahapolitiikan luotto-operaatioihin tai käyttää päivänsisäistä tililuottoa. Lisäksi arvopaperin vakuuskelpoisuus on lähtökohta sen ostokelpoisuudelle eurojärjestelmän rahapolitiikan osto-ohjelmissa. Muuttamalla vakuus- ja osto-ohjelmakelpoisuusehtojaan eurojärjestelmä tukee vihreän rahoituksen markkinan kehittymistä.

Kestävän kehityksen tavoitteet vakuuskehikossa

Vihreillä joukkovelkakirjoilla kerätyt varat käytetään vihreisiin hankkeisiin. Muuten ne ovat rakenteeltaan hyvin samanlaisia kuin muutkin joukkovelkakirjat. Vihreät joukkovelkakirjat ovat olleet aina sallittuja eurojärjestelmän vakuuskehikossa, kunhan ne ovat täyttäneet kaikki muut vakuuskelpoisuusehdot.

Aiemmin eurojärjestelmä ei ole kuitenkaan sallinut vakuuskäytössä olevilta velkakirjoilta korkorakenteita, joissa liikkeeseenlaskijan sijoittajille maksaman koron määrä on ehdollinen jollekin tapahtumalle (esimerkiksi luottoluokituksen muutokselle). Tähän sääntöön tehtiin poikkeus kestävän kehityksen tavoitteiden osalta vuoden 2021 alusta alkaen. Tällöin lisättiin vakuuskelpoisuus velkakirjoille, joiden koron määrä riippuu siitä, onnistuuko liikkeeseenlaskija ennalta määrätyssä kestävän kehityksen tavoitteessaan [2].

Eurojärjestelmä hyväksyy korkorakennetta arvioidessaan kestävän kehityksen tavoitteeksi joko EU-taksonomian [3] mukaisen ympäristötavoitteen tai YK:n kestävän kehityksen tavoitteen [4]. Tavoitteita voi olla myös useampi, kunhan kaikki niistä ovat eurojärjestelmän hyväksymiä.

Kestävyystavoitteen pitää olla asetettu läpinäkyvästi julkisessa dokumentissa ja sen pitää olla asetettu joukkovelkakirjan liikkeeseenlaskijalle tai liikkeeseenlaskijaryhmälle. Kestävyystavoitteen pitää olla mitattava ja tavoitteen toteutumiselle tulee olla asetettu määräaika.

Mikäli liikkeeseenlaskija ei saavuta ennalta määriteltyjä tavoitteita, se vaikuttaa maksettavan koron määrään, mutta velkakirjan vakuuskelpoisuus kuitenkin säilyy ennallaan. Riippumattoman kolmannen osapuolen pitää valvoa tavoitteen/tavoitteiden toteutumista [5].

Eurojärjestelmän vakuuskehikossa hyväksymät kestävän kehityksen tavoitteet	
EU-taksonomian ympäristötavoitteet	**YK:n tavoitteista hyväksytään seuraavat**
Ilmastonmuutoksen hillintä	Varmistaa veden saanti ja kestävä käyttö sekä sanitaatio kaikille (SDG 6)
Ilmastonmuutokseen sopeutuminen	Varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia kaikille (SDG 7)

Eurojärjestelmän vakuuskehikossa hyväksymät kestävän kehityksen tavoitteet	
Vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu	Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat (SDG 11)
Siirtyminen kiertotalouteen	Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys (SDG 12)
Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen	Toimia kiireellisesti ilmastonmuutosta ja sen vaikutuksia vastaan (SDG 13)
Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen	Säilyttää meret ja merten tarjoamat luonnonvarat sekä edistää niiden kestävää käyttöä (SDG 14)
	Suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävää käyttöä; edistää metsien kestävää käyttöä; taistella aavikoitumista vastaan; pysäyttää maaperän köyhtyminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen (SDG 15)

Tulevaisuudessa lisää ilmastotoimia

EKP:n neuvosto on sitoutunut uudessa strategiassaan toteuttamaan ilmastoaiheista toimintasuunnitelmaa. Tähän toimintasuunnitelmaan sisältyy monia eri toimia vuosille 2021-2024 [6], joista useat liittyvät rahapolitiikan vakuuksiin ja sitä kautta vaikuttavat myös osto-ohjelmiin.

Eurojärjestelmä aikoo tulevaisuudessa velvoittaa vakuuksien liikkeeseenlaskijoita julkaisemaan ilmastotietoja toiminnastaan ja sen vaikutuksista. Lisäksi eurojärjestelmä ottaa tulevaisuudessa huomioon ilmastoriskit omaisuuserien luottokelpoisuusarvioissa, arvostuksessa ja muissa riskienhallinnallisissa toimissa.

EKP ottaa jo ilmastoriskejä huomioon due diligence -arvioinneissa, kun se ostaa yrityssektorin velkapapereita rahapolitiikan osto-ohjelmissa. Lisäksi eurojärjestelmä jatkaa erilaisten ympäristön kestävyyteen liittyvien rahoitusinnovaatioiden seurantaa.

Osana eurojärjestelmää Suomen Pankki vastaa EKP:n rahapolitiikan toimeenpanosta Suomessa. Suomen Pankin tehtäviin kuuluukin muun muassa arvioida kaikkien Suomessa kaupankäynnin kohteeksi otettujen velkakirjojen vakuuskelpoisuus.

Suomen Pankin asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti myös eurojärjestelmän työhön ilmastoriskien huomioon ottamiseksi rahapolitiikan toimeenpanossa sekä osallistuvat kestävän rahoituksen kehityksen seurantaan.

Asiasanat

ilmastonmuutos, osto-ohjelmat, rahapolitiikka, vakuudet